

Mildamster Brêge

Colofon

Redactie:

Greetje Bakker
Grietus Brouwer
Sietse van Dijk
Henk Hidding
Michiko Roscher-Sugawara
Ab Slager
Lily Tola
Dorothy Vel
Renske de Vries (lay-out)

Linoleumsnede voorblad: Jan ten Hoeve
Vormgever voorblad: Roelof Koster
Cartoon: Berend Krekt

Officieel orgaan van Plaatselijk Belang Mildam

Jaargang 4 - nr. 2

Verschijnt 4 x per jaar

Oplage: 325 stuks

Rekeningnr. Rabobank: 1099.61.005

t.n.v. Dorpskrant Mildamster Brêge

Wilt u reageren?

Dat kan per e-mail: DorpskrantMildam@gmail.com

òf schriftelijk:

Redactie Mildamster Brêge, p/a De Wissel 14, 8454 KT MILDAM

Inleveren kopij: vóór 15 mei 2009

(± één vel A4-formaat; lettertype Times New Roman; puntgrootte 12)

INHOUDSOPGAVE

Colofon	1
Van de voorzitter	3
Nieuwe inwoners	4
Heidemij zoekt 'kern met pit'	4
Leerling wil graag klussen voor uw vereniging	5
Mobiel bellen in Mildam.....	5
Mildam heeft bijna zijn dorpsgeschiedenis	6
Interview met Pietsje en Bennie Koen - Volvofans	7
Cartoon.....	9
Waar-o-waar is dit plekje?	10
Houtwallen, een waardevol erfgoed.....	12
De hoogstambrigade voor oude fruitbomen	14
De Nije Pleats	16
Tjongerschool Mildam	19
Jeugdgevangenis 'Het Poortje' naar Mildam?	21
Formulieren buurtpreventie	22, 23
CBS W.A.Nijenhuisschool Katlijk	24
Waterhouse	26
Michiko	28
'Katarsis' in Hof van Schoterland	29
De eenzame Indiaan.....	30
Feuilleton (laatste deel).....	31
Karrensproten, stenen, gras en modder	32
Dammen in Mildam.....	34
Tennissen in Mildam	35
Nieuws van de 60+ soos Katlijk-Mildam	37
ANBO Persbericht	38
Kreatief Kollektief	39
'Omke Wanja'	40
Foto: Tjonger in de afgelopen winter	41
Computerleercentrum Nieuwehorne.....	42
Adressenlijst organisaties/verenigingen 2009.....	423, 44

Van de voorzitter

Het is weer februari, we zijn op weg naar het voorjaar. De eerste lammetjes zien we al in de wei langs de Tjonger, de sneeuwkllokjes staan hier en daar al boven de grond en de kans op een nieuwe ijsperiode lijkt ver weg.

Dit stukje in het nieuwe jaar is ook meteen mijn laatste bijdrage als voorzitter van Plaatselijk Belang Mildam. Na de jaarvergadering treed ik af; ik heb twee jaar lang met veel plezier allerlei activiteiten mogen doen namens PB. Een jaar als bestuurslid met als belangrijkste taak de dorpsvisie af te ronden, vervolgens een jaar als voorzitter met de algemene verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van Plaatselijk Belang.

Goed om al te kunnen melden is dat de heer Piet Riemersma bereid is om als bestuurslid toe te treden tot PB. Tijdens de jaarvergadering vragen wij u in te stemmen met zijn voordracht. Na mijn vertrek is er echter nóg een **vacature**; mocht u belangstelling hebben dan horen wij dat graag.

De komende periode zit vol met activiteiten. Zo zijn we druk bezig met de voorbereiding van de **jaarvergadering** waar we u allen hopen te zien en te horen. Zoals altijd wordt er vóór de pauze een overzicht gegeven van de gebeurtenissen van afgelopen jaar en blikken we vooruit naar de plannen voor dit jaar.

Na de pauze staat er iets leuks op het programma. Zoals een aantal van u weet is er een **geschiedeniswerkgroep** actief in ons dorp. Na het verschijnen van een prentenboekje begin 2000 met oude foto's van het dorp, is een aantal mensen doorgegaan met het vastleggen van verhalen over vroeger. En er is veel onderzoek gedaan naar de historie van ons dorp.

Deze inspanningen naderen nu het eindpunt: in de tweede helft van dit jaar presenteert de werkgroep een prachtig **boekwerk** waarin de geschiedenis van Mildam wordt beschreven. Na de pauze wordt door **Klaas Woudstra** alvast inzage gegeven in een aantal onderwerpen en zal worden toegelicht waar en wanneer het boek te verkrijgen is.

Verder lopen er nog diverse zaken waarbij Plaatselijk Belang betrokken is. De gemeente Heerenveen is nog steeds bezig met het verder vastleggen van de voorwaarden rondom het **beschermd dorpsgezicht**. Uiteindelijk zal de gemeente met een nieuwsbrief de bewoners van de betrokken dorpen verder voorlichten.

Daarnaast is Plaatselijk Belang op 24 februari uitgenodigd door de gemeente om samen met de andere Plaatselijk Belangen te praten over de voortgang van de **dorpsvisies**. De ervaringen en verdere plannen voor de komende jaren worden daar gedeeld en samengevat aangeboden aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente.

Tot slot zijn we nog bezig om te kijken waar we ons **ooievaarsnest** een goede plek kunnen geven. Met de geboorte van een groot aantal nieuwe Mildamsters zijn we welhaast verplicht om de ooievaar een mooi plekje te geven. Als u nog suggesties heeft, we horen het graag...

Robert-Jan Ritsema

NIEUWE INWONERS

Aan de Yntzelaan 21 zijn komen wonen Martin Jan en Madelon Visser met hun twee kinderen: Anneroos van 2 jaar en Ellemeike, bijna 1 jaar.

INGEZONDEN

Heidemij zoekt 'kern met pit'

De Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij (KNHM) heeft jaarlijks 2,2 miljoen euro te besteden aan projecten waarbij bewoners eigenhandig hun woonomgeving verbeteren. Hebt u een idee dat u zelf wilt en kunt uitvoeren tussen 1 september 2009 en 31 augustus 2010, dan kunt u een inschrijfformulier aanvragen. Toegelaten projecten kunnen € 1.000,- verwachten. Meer informatie vindt u op het mededelingenbord van Plaatselijk Belang.

Ook kunt u kijken op www.knhm.nl/hoofdmenu/kern-met-pit

Leerling wil graag klussen voor uw vereniging

Vanaf februari 2009 moet iedere leerling die in klas 3 van het voortgezet onderwijs zit, een buitenschoolse opdracht (maatschappelijke stage) van 30 uur uitvoeren. Het mooiste is wanneer deze stage in eigen dorp mogelijk is. U zou kunnen denken aan (hulp bij) een sportdag, een wijkbarbecue, een wijkvolleybaltoernooi, enz. Is dit iets voor uw organisatie, neem dan contact op met 06-52326853. U kunt ook kijken op servicepunt@caleidoscoop.net.

Mobiel bellen in Mildam

Wie belt er mobiel in Mildam met KPN of Hi prepaid? Meld je ervaringen op 0612001200!

Sinds wij in Mildam wonen is het lastig om mobiel te bellen: het signaal is eigenlijk te zwak daarvoor. Dat houdt in dat je erg afhankelijk bent van de (weers)omstandigheden. Een gesprek kan soms niet gevoerd worden, het breekt opeens af of je krijgt een bericht van een gemiste oproep. Ik probeer bellers altijd zo gauw mogelijk naar mijn vaste lijn door te verwijzen.

Ik heb eens wat kennissen gevraagd en die bleken hetzelfde probleem te hebben: ze gingen dan naar buiten of naar zolder om te bellen! Maar dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Daarom heb ik onlangs de hulplijn van KPN gebeld op 06 1200 1200. Zie ook www.0612001200.nl. Ik kreeg, na wat doorverbinden, een heel vriendelijke meneer aan de lijn, die me uitlegde dat de beide masten respectievelijk staan aan de A32 en bij het begin van Nieuwehorne. Hij had af en toe wel een klacht gehad van Mildamsters, maar zou graag meer meldingen zien voordat hij er wat aan gaat doen. Daarom mijn verzoek: als je je herkent in dit berichtje, meld je bij KPN! Ze wachten op je klacht.

Wiebe Nijlunsing wn@hetnet.nl

**** Noot van de redactie:***

We kunnen ons voorstellen dat niet iedereen blij is met een extra mast in de buurt, dit i.v.m. elektromagnetische straling. Vorm uw eigen mening mede door ook eens te kijken op www.stopumts.nl, U kunt uiteraard op bovenstaande oproep reageren door een mail te sturen naar DorpskrantMildam@gmail.com.

Mildam heeft bijna zijn dorpsgeschiedenis

Na een aantal jaren sneuven in de archieven in Heerenveen en Leeuwarden, na interviews met en verhalen van Mildamsters en oud-Mildamsters, is het dan bijna zover. Onder de titel

'Tusken wâld en wetter'

Schetsen uit de historie van Mildam en Brongerga

verschijnt er deze zomer een boek over de geschiedenis van het dorp Mildam. Het wordt een fraai boek in groot formaat en full colour, met veel foto's en kaarten.

In dertien hoofdstukken worden veel aspecten van de geschiedenis van het dorp Mildam behandeld en in hoofdstuk 14 komt de geschiedenis van Brongerga, het moederdorp van Mildam, aan bod. U zult versteld staan, van wat hier allemaal is gebeurd!

Het boek gaat € 30,- kosten en bij voorintekening € 25,-. Binnenkort krijgt u een flyer in de bus met diverse gegevens over het boek; u kunt dan de bon opsturen of mailen. En als u voorintekent en vóór 1 mei betaalt, krijgt u € 5,- korting.

Wij vragen u oud-Mildamsters, Katlijkers en families, die hier niet meer wonen, maar wel een band hebben met Mildam, te wijzen op dit boek. Dat geldt natuurlijk ook voor andere belangstellenden. Dit is een boek om te hebben, u mag het niet missen!!

Werkgroep Oud-Mildam

Huismerkonderdelen

Nét zo goed en veel voordeliger

Interview met Pietsje en Bennie Koen - Volvofans

Op een maandagavond ging ik naar huize Koen. Ik voelde me wat onzeker, want wat weet ik nou van auto's? Helemaal niets en zeker niet van Volvo's. Onder het genot van een kopje thee kwamen we tot een gesprek.

In 1997 kocht de familie Koen hun eerste **Volvo**, een witte Amazon Combi, een stationwagon uit 1965. "We wilden altijd al één hebben en toen werd het echt. We zijn gek op oude dingen. Die witte Volvo hebben we in Hogeveen gekocht bij een wat excentriek figuur met een paardenstaartje. We hadden niet zoveel vertrouwen in die man, maar de koop werd toch gesloten. Hij deed niet aan inruilen, dus toen hadden we opeens twee auto's. We hebben wel wat pech met die auto gehad. Na twee jaar hebben we hem ingeruild voor een Opel Vectra. Maar ja, inmiddels waren we verslaafd aan oude Volvo's. Twee jaar later kochten we onze huidige Volvo. Weer een Amazon Combi, maar nu een blauwe, bouwjaar 1966. We hebben ook nog een sedanuitvoering; daar rijdt Pietsje regelmatig in. In de winter staan beide auto's onderdak."

Bennie is **monteur** bij Connexion in Leeuwarden. Hij repareert zijn auto's altijd zelf. In zijn nieuwe garage staat dan ook een brug voor allerlei reparatiewerkzaamheden. Het sleutelen zit hem in het bloed. Op het zoldertje liggen alle onderdelen die hij nodig heeft; hij haalt die uit binnen- en buitenland. Bijvoorbeeld op beurzen in Utrecht (waar de grootste Europese Volvobeurs van Europa wordt gehouden) of in Zweden (Vomacbeurs). "Wij wisselen dan onderdelen uit. In Utrecht heb ik ook mijn **windwijzer** gekocht. Eerder had ik hem al eens in Zweden op een beurs gezien, maar toen vond ik hem te duur. Ik kreeg spijt en toen we in Utrecht bij diezelfde Zweed déze windwijzer zagen liggen, hebben we die natuurlijk wel meegenomen."

"Je moet altijd veel repareren", vertelt Bennie. "Maar als we met vakantie gaan, valt het over het algemeen nogal mee. Eén keer hebben we een kapotte schokbreker gehad. Dat was in Zweden. Ik ging met mijn zoon Janko naar een beurs en daar hebben we een autobox gehuurd.

Daar kun je je auto repareren of eventueel wassen. Na de reparatie betaal je voor de huur van de box; de kosten zijn afhankelijk van het aantal minuten dat je bezig bent geweest.

De Volvo is een degelijke auto en eigenlijk heel simpel te repareren. Er zit zelfs verwarming in de motor. Er zit een dompelement in, zodat je de auto in de winter aan de stroom kunt zetten. Als je 's morgens dan weg moet, is het starten en lopen. Het is een mooi gezicht, de motor-kap is mooi blauw en de auto is verder wit bevroren.

De Volvo is ook een veilige auto; Volvo's waren bijvoorbeeld de eerste auto's met een driepuntsgordel en de eerste waarmee botsproeven met dummy's werden gedaan.

Het enthousiasme voor Volvo's zit nu in de familie; ik ben er mee begonnen en nu zijn Anton en Janko er ook veel mee bezig. Janko weet er nog het meeste van."

"De caravan – ook van Zweedse makelij - hebben we nog niet zo lang. Het is een SMV (caravanmerk), bouwjaar 1963. Hij past goed bij het model van de Amazon. Ze noemen zo'n caravan ook wel een 'eitje', vanwege de ronde vorm. Elk jaar met Hemelvaart is er een weekend voor Volvo's met caravan. Vaak ook SMV's. We doen daar veel contacten op en het is erg gezellig. We hebben dat nu twee keer gedaan.

In 2003 zijn we in drie weken tijd naar de **Noordkaap** gereden; 15 Volvo's achter elkaar. We hadden veel bekijks en er zijn veel foto's gemaakt; ook is er aandacht aan besteed in de plaatselijke krant. We teren nog een beetje op die vakantie. We reden best lange stukken, één dag rijden en één dag rust.

Ook hebben we een tocht gemaakt door **Lapland**. Het was er prachtig, veel natuurschoon en midden op de weg een kudde rendieren. We hebben toen met de Amazon over het ijs gereden! Je bent dan met wel 40 Volvo's bij elkaar; soms stop je in de middle of nowhere en dan is daar een barbecue. Dat heb ik twee keer met Janko gedaan. Echt leuk.

We houden er ook nieuwe contacten en vrienden aan over. Zo stonden we een keer in Zweden op een camping, toen er aan de deur werd geklopt. Er stond een Zweed die vroeg of hij een foto mocht maken van de caravan en de auto. Hij zou dan ook een artikelje schrijven. Ik met hem op de foto. Hij vertelde dat hij ook Volvo's verkocht en die wilde hij wel even laten zien. Ik kende die man helemaal niet, maar ik ging met hem mee. In de auto vertelde hij dat zijn broer handelde in oude Volvo's; daar zijn we ook nog geweest.

Een prachtige werkplaats had die man! Later hebben we nog een nacht bij hem geslapen en mochten we gratis op de camping van zijn moeder staan.

Dat zijn allemaal leuke dingen die je niet vergeet. We mailen nu nog geregeld en bij mijn laatste bezoek heb ik klompen en drank voor hem meegenomen. 'Wooden shoes', die had hij nog nooit gezien."

BK OIX

De Blêdeklaauwer

"Ik heb nu ook een mooie werkplaats waar ik kan sleutelen. Het verkrijgen van de vergunning was niet zo gemakkelijk. In mijn oude hok hadden we een werkkuil gegraven van wel 1.90 m diep, maar die stortte in. Die kuil hebben we toen maar weer dichtgegooid. Daarna hebben wij een vergunning aangevraagd. De gemeente wilde eerst niet meewerken omdat het hok te hoog zou worden. Maar ik wilde er persé een brug in, dus ik moest omhoog bouwen. Uiteindelijk is het toch goed gekomen."

Bedankt voor de thee, het was erg interessant.

Greetje Bakker

Waar-o-waar is dit plekje?

Waar liggen toch die **keien** uit de vorige Brêge? Wanneer je Mildam via de brug over de Tjonger verlaat, kom je op de Ottersweg. Na een kleine 3 km maakt deze weg een slinger en vlak na de slinger is een kaart van Noordwest-Europa neergelegd. Op de kaart kun je ook de herkomst van diverse gesteentes aflezen. Rond deze kaart liggen zwerfkeien, voorzien van de soortnaam. Dáár was de foto uit de vorige Brêge gemaakt.

Dat was even schrikken voor de prijswinnaars van de vorige jaargang, **Pietsje Koen** en **Maaïke Holtrop**, toen ze hoorden dat ze de prijs moesten delen. Gelukkig bakte Uilke Jongedijk een hele grote krentenwegge. Groot genoeg voor een weeshuis en aan een halve heeft een modaal huishouden nog een mooie en lekkere hap. Wie beeerde ook alweer dat Henk Feenstra

niet meer meedoet, omdat er bij hem in de diepvries nog een flink stuk ligt. Overigens liggen Pietje en Maaïke goed op schema om ook de andere helft van de krentenwegge in de wacht te slepen! Ze waren de enige inzenders van de prijsvraag in de Brêge 4.1 en beiden hadden de plek goed geraden.

De nieuwe ladder:

Maaïke Holtrop	1p
Pietsje Koen	1p

De nieuwe foto's (zie pagina 12)

De **nieuwe** foto's zijn weer ín of in de buurt van Mildam gemaakt. Herkent u de plekjes, mail dan het adres of een omschrijving van de plekjes naar: DorpskrantMildam@gmail.com

Oplossingen kunt u ook schriftelijk inleveren bij: Sietse van Dijk, Molenaar 22, Mildam.

Foto 1

Foto 2

Dat moet toch niet al te moeilijk zijn dames en heren! Dit is voor u de uitgelezen kans om een 'bemmer' te worden.

De oplossingen kunnen tot uiterlijk **6 weken** na het verschijnen van de krant bij ons worden ingeleverd.

Sietse van Dijk

Sinds vorige zomer wonen wij in Mildam; wij kunnen het volgende voor u doen:

- graag verzorgen wij uw **aangifte inkomstenbelasting**;
- ook verzorgen wij graag uw **bedrijfsadministratie**.

Bovendien:

Indien u last heeft van onverklaarbare verschijnselen in en rond uw woning, bijvoorbeeld negatieve aardstraling, dan kunnen wij u helpen m.b.v. onze opsporingstechnieken.

Gerda van der Heide en Harm Betten
Schoterlandseweg 54
8454 KG MILDAM
☎ (0513) 84 29 18 / 06-14861157

Houtwallen, een waardevol erfgoed

We wonen al verschillende jaren aan de Molenlaan. Midden in het coulissenlandschap. Akkers en weilanden, doorsneden door houtwallen. En elke dag weer genieten we van dit landschap.

Toen we ons voor de natuurgidsencursus Friesland 2007-2009 van het IVN (Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie) inschreven, moesten we een adoptieterrein uitzoeken. De keuze lag voor de hand: de houtwallen langs de Molenlaan. Een adoptieterrein is een 'stukje natuur' waarin je gedurende een jaar natuurervaringen opdoet. Dat doe je door het terrein regelmatig te bezoeken en te observeren.

Over houtwallen

Een houtwal is een door de mens opgeworpen, langgerekte aarden wal, begroeid met bomen, struiken en kruiden. Vaak is er aan één of beide zijden een greppel waardoor het wallichaam extra steile kanten krijgt. Uit die greppel kwam de grond voor de wal. Het wallichaam wordt niet bemest. Daardoor is er aan de zonnige zijde een bloemrijke, voedselarme begroeiing en aan de schaduwzijde een begroeiing van (korst-)mossen en varens.

Sinds de vroege Middeleeuwen werden houtwallen toegepast. Tot halverwege de 19^e eeuw was de **belangrijkste functie van houtwallen** akkers te beschermen tegen schade door vee en wild. Pas na die tijd komen wallen op grote schaal in beeld als middel om het vee in de wei-de te houden. Houtwallen verliezen dan geleidelijk hun functie als omheining voor akkers.

Bomen in houtwallen werden kort gehouden. Breedtegroei werd gestimuleerd, takken werden met elkaar vervlochten en doorn- en braamstruiken er tussengevoegd. Het geheel werd zo een verschaning waar je niet doorheen kon dringen. Bovendien konden de boeren af en toe wat bomen of struiken kappen. Dit hout werd voor van alles en nog wat gebruikt: als brandhout of om gereedschapsstelen, meubels of hekken te maken.

Rond 1900 raakte de ontwikkeling van de landbouw, door technische vernieuwingen en een groeiende bevolking, in een stroomversnelling.

Na de Eerste Wereldoorlog begon het in de Verenigde Staten uitgevonden prikkeldraad aan een snelle opmars. Na de Tweede Wereldoorlog veranderde de landbouw ingrijpend van karakter. Het traditioneel gemengde bedrijf verdween en er vonden ruilverkavelingen plaats. De veranderingen in grondgebruik leidden ook tot ingrijpende veranderingen in het landschap. Veel houtwallen werden niet meer onderhouden of werden zelfs geroid.

Vanaf de jaren zeventig van de vorige eeuw groeit de belangstelling voor het behoud van het agrarisch cultuurlandschap weer. Bepantingsstroken hebben belangrijke cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden. Er vindt weer beheer plaats van de houtwallen.

Houtwallen zijn mooi in een landschap. Ze hebben nog steeds een functie. Het vee kan naar believen uit de zon, in de zon en uit de wind en regen staan. Houtwallen herbergen een schat aan planten en dieren. Ze zijn van grote betekenis als leefgebied en verbindingzone voor diezelfde planten en dieren.

Wandeling 16 mei a.s.!

*Er valt veel te vertellen over de **houtwallen** langs de **Molenlaan**. In het prille voorjaar zien we her en der kleine veldjes van geel bloeiend speenkruid. En langs de wegkanten het fluitenkruid. Zó uitbundig bloeiend dat gemeentewerkers een deel moeten maaien omdat de fietsers er hinder van ondervinden.*

Iets later in het seizoen zien we de salomonszegel, met zijn typerende lange rij hangende bloemtrosjes. Een tijd geleden zagen we in onze tuin een boommarter.

We zijn niet meer verbaasd 's avonds laat, als we met de auto thuis komen, oog in oog te staan met een ree. We zien hem of haar denken: 'Gaan jullie aan de kant of ik?'

*Mocht uw nieuwsgierigheid zijn gewekt: we willen graag in het **voorjaar** een **wandeling** met u maken langs de houtwallen om en nabij de Molenlaan. We beginnen met koffie. De wandeling daarna duurt ongeveer een uur.*

Datum en tijd: zaterdag 16 mei a.s., 10.30 uur

Vertrekpunt: Molenlaan 72

Opgave: vóór vrijdag 1 mei op telefoonnummer (0513) 68 24 26

*Rob en Brigit Stegeman
Molenlaan 72, Mildam*

INGEZONDEN

De hoogstambrigade voor oude fruitbomen

Er zijn veel organisaties die zich met natuurbeheer in onze provincie bezighouden. Zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, It Fryske Gea en **Landschapsbeheer Friesland** (LF). Iedere organisatie heeft zo zijn specifieke zaken. Zo zet LF zich in voor o.a. het behoud van oude fruitbomen in onze provincie. Nu denk je bij Friesland niet direct aan oude fruitbomen, maar er zijn toch meer van deze bomen dan je zou vermoeden. Oude fruitbomen (50 tot 80 jaar) zijn bijna altijd **hoogstambomen**. Ze worden hoogstam genoemd omdat de eerste zijtakken op 1.80 m of hoger beginnen. In Friesland begint de vertakking vaak minder hoog, in tegenstelling tot de hoogstambomen in de Betuwe en Limburg. We noemen ze hier in Friesland dan ook wel 'grootkronige' vruchtboomen.

Waarom zoveel moeite voor het behoud van deze bomen?

Deze waardevolle bomen willen we behouden omdat het vaak ouderwetse rassen betreft en de bomen karakteristiek zijn voor het landschap. Doordat ze meestal bij oude boerderijen en buitens staan, hebben ze ook een cultuurhistorische waarde.

Helaas is er nogal eens sprake van achterstallig onderhoud. Eigenaren van dit soort bomen hebben vaak niet de mogelijkheid en de deskundigheid om dat uit te voeren.

Zij kunnen zich aanmelden bij LF om hun boom of bomen tegen een

geringe vergoeding te laten snoeien. Dit snoeiwerk wordt gedaan door vrijwilligers die zich hebben aangesloten bij een van de hoogstambrigades van LF. Zo kom je als brigadier op fraaie plekken in Friesland.

Tijdens de pauze schenkt de eigenaar koffie en die smaakt overal weer anders.

Hoe word je brigadier?

Lijkt het zelf leren snoeien je leuk werk, dan kun je je bij LF aanmelden voor een snoeicursus. Deze bestaat uit twee avonden theorie (met een cursusboek) en een praktijkdag.

Hierna word je meestal door LF benaderd of je je wilt aansluiten bij een brigade. Pas in de praktijk krijg je - door ervaring - kijk op het snoeiwerk. Het snoeien gebeurt voornamelijk van november tot april omdat je dan de toestand van de boom beter kunt beoordelen (geen bladeren) en de sapstromen minimaal zijn. Nadeel is dat de kans op infecties groter is. Bij het snoeien gaat het in eerste instantie om het weghalen van dode en door kanker aangetaste takken. Ook hangende en kruisende takken worden meestal verwijderd om meer licht en lucht in de boom te krijgen. De snoei wordt over meerdere jaren gespreid, omdat je niet in een keer teveel mag wegsnoeien. Teveel snoei geeft als reactie veel groei, maar minder bloei. Het doel is: behouden wat je hebt. Vaak gaan de bomen dan weer prachtig bloeien en produceren bovendien meer vruchten.

Henk van der Kam

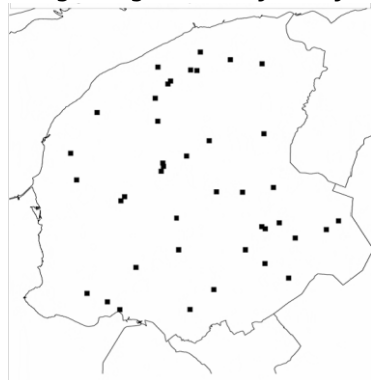
Voor meer informatie kunt u terecht op www.landschapsbeheerfriesland.nl

De Nije Pleats

De schaal van de landbouw wordt groter. Er komen steeds grotere bedrijven met enorme stallen of loodsen. Het erf van een moderne boerderij is wel 2 hectare groot (drie voetbalvelden). In de periode 2000-2005 is het aantal megabedrijven gegroeid van 100 naar 184. De meeste staan in Brabant, Limburg en Fryslân. Het lijkt erop of het Friese provinciebestuur mee wil in deze ontwikkeling, zo veel mogelijk met behoud van landschap, natuur en milieu. Op 10 februari 2009 is in Leeuwarden het resultaat van onderzoek naar de inpasbaarheid van 'megabedrijven' in het Friese landschap gepresenteerd.

Het **onderzoeksrapport** dat de naam 'De Nije Pleats' draagt, geeft aan wat de mogelijkheden voor de ontwikkeling van grote bedrijven zijn bij het huidige streekplan en de bestemmingsplannen buitengebied. Het rapport moet de Statenleden informeren, maar ook helpen een standpunt te bepalen over de verdere ontwikkeling van de landbouw.

Het rapport bestaat uit twee delen, een deel theorie en een werkboek met richtlijnen voor de inpassing van grote boerderijen in elk onderscheiden landschapstype in Friesland.

Bedrijven met meer dan 250 melkvee-eenheden

De gedachten en de adviezen in het rapport zijn vooral tot stand gekomen in zogenoemde werkateliers. Alle 'gezindten' (ambtenaren, boeren, landschaps- en natuurbeheerders, architecten) waren hierin vertegenwoordigd. Ieder moest grote stallen schetsen in de onderscheiden Friese Landschappen. Tijdens dit tekenwerk kwamen problemen en oplossingen naar voren. 'De Nije Pleats' geeft aan dat overal in Friesland de ontwikkeling van grote bedrijven mogelijk is.

Overigens is de verwachting dat bedrijven met meer dan 500 melkvee-eenheden in Fryslân slechts incidenteel zullen worden opgericht. Er is in Friesland ruim 200.000 hectare agrarische cultuurgrond en er zijn 5500 agrariërs. Er is voor echte 'megabedrijven' dus nauwelijks grond beschikbaar! Wanneer de ontwikkeling naar 'megabedrijven' wel incidenteel aan de orde komt, is daarvoor maatwerk noodzakelijk. Op de middellange termijn (10 jaar) wordt verwacht dat er 4000 bedrijven over blijven (90 % melkveehouderij). In orde van grootte 500-800 hiervan groeien door tot een omvang van 150 tot 300 melkvee-eenheden. Een klein aantal groeit tot 500–1000 melkvee-eenheden.

Overigens wordt ervan uitgegaan dat de veeteelt in Fryslân grondgebonden blijft. De bedrijven zullen de mest op eigen grond kwijt kunnen.

De omgeving van Mildam

Rond Mildam worden twee landschappen onderscheiden: stroomgebied de Tjongervallei en de zuidelijke woudontginning. Als advies geeft 'De Nije Pleats' de dalen van de stroomgebieden zoveel mogelijk vrij te houden van (grootschalige) bebouwing. Grootschalige agrarische vestigingen zouden bij voorkeur op de randen van de dalen langs de primaire of secundaire lineaire wegen langs de beekdalen gesitueerd moeten zijn. Door het agrarisch grondgebruik kunnen de beekdalen zelf opengehouden worden. Situering van agrarische gebouwen in opstreckende richting (haaks op de wegstructuur) op variabele afstand tot de weg, bij voorkeur een locatie met een bestaande boerderij; aan primaire of secundaire lineaire wegen langs de beekdalen. De erfbeplanting op de rand van de dalen is een voortzetting van de kavelgrensbeplanting, laanbeplanting of bosperceel. In de dalen is erfbeplanting een windsingel, waar het erf een kantige opzet heeft. Opgemerkt kan worden dat de plek van de boerderijen langs de Tjongervalleiweg niet 'kloppen' met dit advies.

De woudontginning wordt beschreven als een midden- tot kleinschalig besloten landschap met evenwijdig aan de beken gelegen zandruggen met daarop lintbebouwing met voornamelijk eikenbeplanting.

Agrarische nieuwbouw zou hier moeten worden gekoppeld aan de lintbebouwing, haaks op deze wegstructuur (opstreckende verkaveling) op variabele afstand van de weg, bij voorkeur een locatie met een bestaande boerderij.

In het werkboek wordt als centrale vraag gesteld: "Kan de agrariër op de bestaande locatie zijn voornemen tot uitbreiding verwezenlijken of zou hij die uitbreiding beter kunnen combineren met een bedrijfsverplaatsing?"

Met het werkboek 'Nije Pleats' in de hand kan iedereen nalopen of verdere ontwikkeling van grootschalige veehouderij in Mildam – Katlijk tot de mogelijkheden behoort. Op de site van de provincie kunnen het advies en het werkboek 'Nije Pleats' worden opgehaald.

<http://www.fryslan.nl/sjablonen/1/infotype/news/newsitem/view.asp?objectID=28551&page=1>

Gastouders gezocht!

Als ouders willen werken begint het bij kinderopvang die ook goed werkt

K I N D E R W O U D

Het belang van de **beste** kinderopvang

dagopvang

| buitenschoolse opvang

gastouderopvang

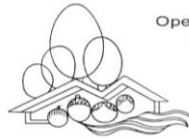
peuterspeelzalen

Interesse?

Kijk op www.kinderwoud.nl
of bel met 0513-610825

Tjongerschool Mildam

www.tjongerschool.nl
administratie@tjongerschool.nl
Gecertificeerde Daltonschool

Openbaar Basisonderwijs
Tjongerschool
Mildam

Bericht van de Tjongerschool

Vermissing

In januari hebben we moeten constateren dat de laptop met specifieke software voor één van onze leerlingen uit school verdwenen is. Waarschijnlijk op een dinsdag tussen 16.30 uur en 18.00 uur, terwijl er nog vier collega's aanwezig waren. Dat heeft ons allen een erg onveilig gevoel gegeven. Het gevolg hiervan is, dat de schooldeur nu dagelijks meteen na schooltijd gesloten is.

Buitenschoolse sportactiviteiten

Een enthousiaste groep ouders bemenst de ouderraad. Dit jaar zijn we gestart met deelname aan sportactiviteiten buiten schooltijd die niet direct onder verantwoordelijkheid van de school vallen. Zo hebben 24 leerlingen onlangs deelgenomen aan het Cruyff Court Kampioenschap.

Acht dames van groep 8 zijn in Heerenveen kampioen geworden en werden daarom geïnterviewd door Omrop Fryslân. In april wordt de volgende ronde gespeeld, in Enschede.

Gebruik kunstgrasveld i.v.m. winterse omstandigheden

Op dit moment regeert Koning Winter enigszins. In de overeenkomst die we gesloten hebben met de gemeente Heerenveen staat o.a. vermeld dat het betreden van het kunstgrasveld niet is toegestaan bij hevige bladval, sneeuw en tijdens opdooi.

Op die momenten kan gemakkelijk schade aan de grasmat ontstaan. Met name voor de spelende kinderen die na schooltijd gebruik maken van dit veld, is het belangrijk deze afspraak te respecteren. Deze afspraak is ook gemaakt met de BSO-medewerkster.

De BSO-box

Na een periode van intensieve samenwerking met 'Kinderwoud' kunnen we melden dat de BSO-box (voor Buitenschoolse Opvang) geplaatst en in gebruik genomen is. Daar zijn we best trots op.

Juf Trudy, onze onderwijsassistent, is op maandag, dinsdag, donderdag en soms op vrijdag aanwezig om de kinderen van groep 1 t/m 8 na schooltijd op te vangen.

In maart zal de buitenschoolse opvang officieel worden geopend. De exacte datum is nu nog niet bekend. Voor meer informatie verwijzen we u graag naar de website van Kinderwoud. (www.kinderwoud.nl)

Ook op de schoolsite: www.tjongerschool.nl zullen we informatie over de opening plaatsen.

Rest mij nog u allen veel leesplezier te wensen.

Hiltsje Leffering (dir. Tjongerschool)

Jeugdgevangenis 'Het Poortje' naar Mildam?

Het is de redactie van de Brêge ter ore gekomen, dat in het diepste geheim plannen bij de gemeente zijn gemaakt over een nieuwe locatie van de jeugdgevangenis 'Het Poortje'.

Men is van plan deze nu te bouwen aan de andere kant van de Tjonger, vlakbij de zandwinning, zodat de jongens en meisjes daar ook kunnen recreëren en weer rustig aan de maatschappij kunnen wennen, voordat zij daarin terugkeren.

De vraag die bij ons leeft is of de bewoners van Mildam het hiermee eens zijn? Er is immers nooit naar een mening gevraagd! Welnu, u kunt op de eerste van de maand april hierover van mening komen wisselen in Hof van Schoterland om 19.00 uur 's avonds. Er zal dan ook een vertegenwoordiging aanwezig zijn van de gemeente.

Vertrouwde gastouderopvang begint bij
een vertrouwd adres voor gastouderbemiddeling

K I N D E R W O U D

Het belang van de **beste** kinderopvang

dagopvang

| buitenschoolse opvang

gastouderopvang

peuterspeelzalen

t. 0513 610825

www.kinderwoud.nl

CBS W.A.Nijenhuisschool Katlijk

Bisschoplaan 12 , ☎ (0513) 54 21 77, (www.nijenhuisschool.nl)

Informatieavond

Op 26 januari jl. hadden wij onze jaarlijkse informatieavond voor ouder(s). Het thema van de avond was 'Bouw je ideale school'. Deze avond werd verzorgd door de heer Otter, medewerker van Ouders en Coö (de landelijke vereniging voor ouders, ouderraden en medezeggenschapsraden in het christelijk en oecumenisch onderwijs). D.m.v. allerlei stellingen, die we in groepjes bespraken, kwamen we tot de volgende basisuitspraken die voor onze school van waarde zijn:

- ✦ Het kind moet met plezier naar school gaan.
- ✦ Kind moet kennis opdoen.
- ✦ Kind leert richting te geven aan het leven (autonomie).
- ✦ Leerkrachten moeten goed zijn.
- ✦ Weten waar je kind mee bezig is.
- ✦ Communicatie moet open en duidelijk zijn.
- ✦ Verantwoordelijkheden moeten duidelijk zijn.
- ✦ Elkaar serieus nemen vanuit respect.

✦ SAMENWERKING IN HET BELANG VAN HET KIND

Het was een zeer waardevolle avond waar we mee konden denken over wat we als belanghebbenden verwachten van onze school.

Open dag

Het was een drukte van belang op donderdag 5 februari jl. De school liep vol met ouders; zij wilden hun kind(eren) graag aan het werk zien op een gewone schooldag. Iedere ouder had de mogelijkheid om in de diverse groepen een deel van het lesprogramma mee te maken. De kinderen werkten onder alle belangstelling rustig door. Uit de diverse reacties van de ouders viel op te maken dat de leerlingen hard werkten, de leerkrachten de leerlingen stimuleerden, enthousiasmeerden en eventueel (indien nodig) het werk aanpasten aan de leerling. Kortom: met het onderwijs op school zit het wel goed.

Winterfeesten

De groepen 5 en 6 zijn op woensdag 21 januari jl. naar het museum 'Willem van Haaren' geweest. Het thema was: 'Winterfeesten'. De leerlingen konden d.m.v. een puzzeltocht ontdekken welke winterfeesten er in ons land zijn en dat intercultureel. Overal speelde LICHT een rol. Een leerzame ochtend die de leerlingen allerlei feesten beter deed begrijpen.

NOT

In Utrecht, op de 'Nederlandse Onderwijstentoonstelling' hebben we - als team - allerlei zaken kunnen doen: vergelijken van vakgerichte zaken, vragen stellen, foldermateriaal. Van planbord voor groep 1 en 2, schrijven in school, Engels, begrijpend lezen, enz. De komende tijd zullen we beslissingen nemen betreffende materiaal dat nodig is om modern passend onderwijs te kunnen blijven geven op onze school.

Leesvirus

De groepen 5 en 6 doen mee met het 'Leesvirus'. Dit wordt georganiseerd door de bibliotheek in Heerenveen. De kinderen lezen hiervoor speciaal uitgekozen boeken en geven hun mening op www.leesvirus.nl.

Agenda

- Maandag 2 maart 2009 gaan de groepen 7 en 8 in het kader van herdenking slachtoffers WO II naar het herdenkingskamp Westerbork.
- Woensdag 4 maart krijgen leerlingen uitleg over de stichting 'Hulphond', die gehandicapten ondersteunt. Het geld wat de kinderen elke maandag meenamen is voor dit goede doel.
- Donderdag 2 april houden we de *klassenlunch* voor groep 6, 7, 8. Deze leerlingen blijven tussen de middag op school en zij genieten dan van een gezonde lunch.
- Excursie (6 april) naar bouwbedrijf 'Friesbouw' i.v.m. beroepenvoorlichting en techniekonderwijs voor de groepen 7 en 8.
- 16 april vindt het theoretisch verkeersexamen plaats voor groep 8.
- Afsluiting 'schoolbreedproject' op vrijdagmorgen 24 april.
- Herdenking slachtoffers WO II bij het monument te Katlijk op vrijdag 24 april door de groepen 7 en 8 om 13.15 uur.

Namens het team CBS W.A.Nijenhuischool, B. Wemmers

Waterhouse

Tot 3 mei a.s. is in het **Groninger Museum** de tentoonstelling te bewonderen van **schilderijen** van **J.W. Waterhouse**. Al vaker is er in een tentoonstelling werk van deze - in Nederland toch wat minder bekende - schilder te zien geweest, namelijk in de expositie van 'Fatale vrouwen'. Ook nu spelen fatale vrouwen een rol, maar het geheel is er niet aan 'opgehangen'.

Kunsthistorici hebben zich afgevraagd of Waterhouse nu een 'goede schilder' was of niet. Laten we eerlijk zijn: hij was niet zo vernieuwend. "Het schurkt tegen de kitsch aan", schrijft Gijsbert van der Wal in een artikel over de expositie. Dat is, denk ik, ook wel het geval, maar toch: zijn schilderijen zijn prachtige verhalen, waarin **mythologie** een grote rol speelt. Dat heeft een nadeel, want als je niet zo goed op de hoogte bent van de Griekse en Romeinse mythologie of van de Koning Arthur-romans, worden de schilderijen vrij snel 'plaatjes'. "Schoolplaten", zegt Van der Wal, "maar dan van hoge kwaliteit". Toch, bij het grote publiek heeft Waterhouse in Engeland altijd hoge ogen gegooid en dat doet hij nog.

Een voorbeeld: de Tate Gallery in Londen verkoopt nog altijd meer ansichtkaarten van '**De Vrouwe van Shallot**' van Waterhouse dan van enig ander kunstwerk. En je kunt je dan afvragen wie gelijk heeft, de kunstkenner die de vernieuwing mist of de hele grote massa die Waterhouse' kunst omarmt. Zeker, de schilder maakt werk dat heel dicht tegen het academische aanligt, maar het is de vraag of dat nu fout is.

Waterhouse was zelf heel goed op de hoogte van de kunst en literatuur van de oude Grieken en Romeinen en in de 70er jaren van de 19de eeuw schilderde hij taferelen uit het dagelijkse leven van de Oudheid. Hij wist daar ook veel van, want hij bezocht de opgravingen in Pompei en Herculaneum. Zijn afbeeldingen van de voorwerpen uit die tijd zijn zeer exact.

Vanaf 1890 houdt hij zich meer bezig met het afbeelden van klassieke mythologische verhalen. Een daarvan, 'De vergiftiging van het badwater van Scylla door Circe', is prachtig door zijn kleur en angstaanjagend doordat je weet wat er gaat gebeuren. Circe ruimt haar rivale in de liefde uit de weg. Een fatale vrouw dus!

Dat kom je dan ook weer tegen in het verhaal van Odysseus, die op het eiland van Circe landt en een aantal van zijn mannen veranderd ziet in varkens. De sluwe Odysseus weet echter Circe er toe te brengen om zijn manschappen weer terug te toveren. Hij moet daarvoor wel een nacht met de tovenaars doorbrengen. Maar de manier waarop dat werk is geschilderd!

Evenzo het schilderij 'Hylas en de nimfen'; een groepje waternimfen is zo verliefd geworden op de knappe jongeling, dat zij hem, als hij bij de poel komt, beetpakken en hem meevoeren naar hun wereld om hem daar lief te kunnen hebben. Helaas, een mens kan niet leven in de wereld van de nimfen en het verhaal eindigt dus triest...

Ik noemde zojuist al 'De Vrouwe van Shallot'. Het is de geschilderde bewerking van een gedicht van Alfred Lord Tennyson en het speelt zich af in de tijd van koning Arthur. De Vrouwe van Shallot bevindt zich op een eilandje in de buurt van Camelot, het kasteel van Arthur, en zij moet ten gevolge van een vloek, daar dag en nacht weven. De enige manier om contact te hebben met de buitenwereld is door middel van een spiegel. Dan, op een dag verschijnt het beeld van Lancelot, de bekendste ridder van Arthur, in haar spiegel. Zij wordt verliefd en besluit deze ridder in het echt te gaan ontmoeten, hoewel dat de vloek in werking zal stellen. De jonkvrouw geeft dus haar leven voor de liefde. In drie schilderijen laat Waterhouse ons zien wat er gebeurt.

Eén schilderij maakte veel indruk mij: 'De dood van de Heilige Eulalia'. Het speelt zich af tijdens de Christenvervolging in Rome. Het dertienjarige meisje weigert te voldoen aan de regels die de keizer heeft gesteld en dat leidt tot haar dood. Een schilderij met sneeuw in Rome en het lichaam van het dode kind in die sneeuw. En de Romeinse soldaten die de mensen die haar willen komen bewenen, tegenhouden.

Romantisch is het werk van Waterhouse wel. Op een bepaalde manier doet het mij denken aan de groep Engelse schilders die bekend staat als de Pre-Rafaeliten. Ook daarbij voel je de die bepaalde sfeer, die naar mijn mening een schilderij tot een kunstwerk maakt.

Heen gaan! Je hebt nog maar tot 3 mei de tijd en...
het is de moeite waard!

Ab Slager

'Nancy'

Toen ik Frans studeerde in Nancy, woonde ik achter de kathedraal. Elk kwartier luidde de klok, de hele dag en nacht. Ik wist hoe laat het was, zelfs 's nachts als ik niet kon slapen. Dat was even wennen.

Het studentenleven gaf mij veel tijd voor mijzelf, wat ik in Tokyo nooit genoeg had. Anderhalf jaar later was mijn geld bijna op; dat had ik nooit meegemaakt in mijn leven. Het was een heel moeilijke tijd met elke dag 'baguette met camembert'. Ik had niet veel geld, maar wel goede vrienden en ik vond mijzelf nog wel zo rijk met vriendschap. Als ik altijd in Japan was gebleven, dan had ik geen echte problemen gehad en daardoor geen waarde van het leven ontdekt.

Toen hield ik van iemand, maar dat ging niet goed. Ik was ongelukkig. "Ik houd van hem," zei ik tot mijzelf. "Ik houd van de zon, de zee... en die maken mij altijd gelukkig." Plotseling vroeg ik mijzelf "Wat ben 'ik'? Wat betekent 'ik', dan?" (In het Japans praten we vaak zonder subjecten, dus heb ik me nooit zo'n vraag gesteld.) Dat hield mij bezig, de hele tijd, dagenlang.

Op een dag stond ik op en opende het raam en het luik. Er was een blauwe hemel boven mij, een plantje aan het witte luik naast mij in de zon en de donkere binnenplaats beneden tegenover mij. Opeens kwam er 'een beeld' ergens in de lucht in de zonnestralen, alsof ik een rondreis over de aarde had gemaakt. Daar heb ik alles gezien; bergen, zeeën, bossen, rivieren, planten en dieren, allemaal gelukkig samen in de zon. Dat duurde heel eventjes, als een droom. Ik voelde harmonie met het beeld, dus was ik een deel daarvan.

En toen wist ik helemaal dat ik ook natuur ben. Ik heb altijd gedacht dat ik een 'Japanse' 'vrouw' was, maar dat was fout. De woorden verwarren de echte waarheid. Ik ben 'een kleine natuur', zoals ieder levend ding. Ik was zo blij dat ik mijzelf in mij terug had gevonden.

Sindsdien kijk ik naar de mensen en de natuur op een andere manier, met een dieper gevoel van waardering. Ik vergeet soms het Frans, maar die ervaring nooit. Als ik aan de tijd in Nancy denk, luidt altijd de klok, soms saai en soms vrolijk.

Michiko Sugawara

SAMENLEVING

'Katarsis' in Hof van Schoterland

Achmea Culpa speelt op 21 maart en 16 mei a.s. het populaire '**Katarsis**' in partycentrum **Hof van Schoterland**. Het bekende Friese toneelstuk 'Katarsis', geschreven door Gerrit Breteler, wordt gespeeld door de acteurs Gerrit Haaksma en Anke Bijlsma. Inmiddels speelt 'Katarsis' al ruim een jaar lang en zijn er reeds 130 voorstellingen geweest. Café 'De Bûnte Bok' in Liessens is twee maal per week de thuisbasis van dit toneelstuk. Daarnaast vinden er voorstellingen plaats in diverse café's en dorpshuizen overal in de provincie. In het begin waren er voornamelijk optredens in Noord-Friesland, maar nu haalt Hof van Schoterland 'Katarsis' ook naar het zuiden van de provincie. Duizenden mensen hebben genoten van de dramatiek en humor die een belangrijke rol spelen in het leven van alledag rond de toeg van een plattelandskroeg.

Reserveer tijdig uw kaart(en), want vol is vol. De toegangsprijs is € 12,- p.p. op **zaterdag 21 maart** en € 15,- p.p. op **zaterdag 16 mei**. Voor informatie over de voorstelling, zie www.achmeaculpa.nl.

De eenzame Indiaan

"Zie je dat, hij zit er weer", stootte mijn vriendin mij aan.

"Durf jij hem wat te geven?" Nee, gek was dat, eigenlijk deed niemand dat.

De man, die in elkaar gedoken in een portiek van een grote showroom zat, straalde iets waardigs uit. Hij was duidelijk van Indiaanse afkomst, zoals zoveel mensen uit Honduras. Wie weet stamde hij af van de oude Maya's met hun prachtige cultuur. In Copan zijn daarvan nog veel stille getuigen in de vorm van ruïnes met bijzondere uitgehouwen figuren in de enorme stenen. Zou zijn bet-bet-overgrootvader daar nog gevoetbald hebben op het grote stenen voetbalveld?

Iedereen in de stad kende hem. Hij zat daar altijd, elke dag weer, zonder iets te vragen, zonder iets te zeggen.

Hoevelen bedelden daar altijd of lieten voor zich bedelen...!

Je kende ze onderhand allemaal. De kleine schoffies, die 's avonds hun geld telden in een steegje, om dan bij McDonald's een 'big mac' te halen van de opbrengst. De twee oude vrouwtjes, die er hard voor wilden werken en langs de huizen gingen voor naaiwerk. De stakkers, die kartonnen dozen vroegen om op te slapen, droog, warm. Maar ook de profiteurs, die extra naadjes van hun kleren scheurden en zelfverzonnen zielige verhalen vertelden.

Hij echter, vroeg niets. En door zijn eenzame waardigheid kreeg hij ook nooit iets, bang als iedereen was hem te beledigen.

Op een dag kwamen mijn vriendin en ik weer langs die hoek.

"Kijk eens, hij zit er niet meer", zei mijn vriendin. Wat onthutst keken we elkaar aan. Dikwijls kwamen we er nog langs en altijd keken we. Hij is er nooit meer terug geweest.

Waardoor, waarom? Wie weet... Misschien is het voor hem te hopen, dat één van die oude voorvaderen hem voor altijd is komen halen om hem mee te nemen, in hun midden, om zo een einde te maken aan een onwaardig bestaan van een zo waardige man.

Dorothy Vel

Feuilleton (laatste deel)

En hij had veel om over na te denken! Beviel dit hem wel? Zou hij hiermee door moeten gaan? Of zou Sneeuwwitje de zeven mannen als haar zeven dwergen beschouwen, die goed voor haar mochten zorgen, maar als het dan erop aankwam, met één of andere prins ervandoor gaan? Nee, deze keer zou hij van het goede uitgaan: hij zou gewoon overal ja op zeggen en wie weet, zou **hij** Sneeuwwitjes prins worden!

En het moet gezegd, nadat hij dit besluit had genomen, vloog de avond voorbij. Het eten was waarschijnlijk voortreffelijk, maar hij besteedde meer aandacht aan zijn vrouwelijke disgenoten. Bij elke gang schoven de mannen één plekje op, zo maakte je met iedereen kennis. De dames hadden allemaal namen van sprookjesfiguren en ook hij moest een naam kiezen. Hij had nooit zo in sprookjes geloofd en had dus ook moeite, zich een toepasselijke naam aan te meten; maar omdat hij zo hoopte, vanavond geluk te hebben, werd hij 'Guus Geluk'. Hoe aardig al die andere dames ook waren, voor hem was Sneeuwwitje toch de altermooiste met haar mooie stem, sexy figuur, ondeugende twinkeling in de ogen...

En toen, bij de koffie, werden twee hoge hoeden binnengebracht. In de ene hoed zaten briefjes met de sprookjesnamen van de dames, in de andere die van de heren. Sneeuwwitje nam de honneurs waar en begon met het koppelen. "Assepoester en Sindbad, Grietje en de keizer (die trouwens wel gekleed was), Roodkapje en de kikkerkoning, Doornroosje en Aladin, Raponsje en de gelaarsde kat, Sheherazade en de wolf en ja, Sneeuwwitje en Guus Geluk."

Valentino, alias Guus, stapte meteen op Sneeuwwitje af en draaide met haar in het rond. De champagne, witte en rode wijn en het cognacje bij de koffie hadden hun werk gedaan. "Ik wilde dat ik de kikkerkoning was, dan zou je me nu wel willen zoenen!" "Oh, maar Guus Geluk wil ik ook wel zoenen; ze zeggen dat jouw geluk besmettelijk is, of niet soms?" Zo zaten ze wat te dollen, terwijl om hen heen mensen afscheid namen en de één na de ander verdween.

Sneeuwitje bestelde een taxi en vroeg met haar zwoele stem: "Breng je me nog naar huis?" Nou, dat hoefde je hem niet twee keer te vragen!

Bij een klein huisje stopte de taxi, die Valentino snel wegstuurde. "Dit lijkt op het peperkoekhuisje van de heks van Hans en Grietje! Zullen we eens zien of er nog iemand wakker is?" vroeg Valentino. "Nou, dat zal moeilijk gaan, ik woon hier helemaal alleen!" en onder onnozel geflirt stapten ze het huisje binnen. Nu werd Valentino opeens serieus: "Luis-ter, dit is mij nog nooit overkomen. Ik ben helemaal hoteldebotel, ondersteboven, dwars doormidden van jou! Zo'n gezellige avond heb ik al lang niet meer gehad, wat zeg ik, heb ik nog nooit gehad. Ik zou wel willen, dat hij nooit ten einde kwam" (dit laatste zei hij in een heel suggestieve toonval). En bevallig Sneeuwitje trok hem de trap op en de slaapkamer binnen: "ik heb maar één wens: het licht blijft uit" In sprookjes krijgen mensen meestal drie wensen, dus hier kon Valentino zich wel in vinden. Snel kleeedde hij zich uit en schoof onder het dekbed waar zich Sneeuwitje een paar minuten later bij hem voegde. En geen ander woord als 'sprookjesachtig' kon deze nacht omschrijven.

Midden in de nacht werd Valentino wakker en vroeg zich af of hij alles gedroomd had. Nee, hij voelde een warm lijf tegen zich aan en de druk in zijn blaas bevestigde ook, dat hij niet alleen in zijn verbeelding veel gedronken had. Zachtjes stapte hij uit bed en zocht op de tast naar de badkamer. Daar deed hij de deur dicht en het licht aan. Wat had zijn lieve Sneeuwitje toch een verstandige smaak: die badjas zou hij ook wel uitgekozen kunnen hebben. Maar wat was dat? Een Braun body en face cruiser? Een aftershave? Een...?

VERENIGINGEN

Karrensproren, stenen, gras en modder

In de meeste provincies in Nederland zijn mountainbiketrajecten. Zo is er onlangs in Brabant een nieuw routenetwerk geopend met medewerking van Staatsbosbeheer en het Brabants Landschap.

In onze regio is ook een aantal routes, namelijk in Appelscha, Havelte, Diever, Bakkeveen en Gaasterland.

Mountainbiken moet je een beetje leren. Er zijn clinics, waar je bijvoorbeeld leert hoe je moet remmen, op het juiste moment schakelen, je schouders en heupen gebruiken, enz. Mountainbiken gaat niet in de eerste plaats om de snelheid, maar vooral om behendigheid, al houdt je natuurlijk de teller ook in de gaten. Zo nu en dan komt er dus een sprintje.

Even rusten

Mountainbiken doen we in Nederland meestal vanaf oktober tot april. Daarna wordt de racefiets gepakt en is het jaar weer rond. In de **omgeving** van **Mildam** hebben we helaas geen mountainbikeroute, terwijl dat met niet al te veel moeite zo voor elkaar zou zijn. Het is misschien een hele klus om tegenstanders, bv. grondeigenaren, ervan te overtuigen routes aan te leggen.

Men denkt namelijk dat de fietsers wandelaars hinderen én schade aan de natuur toebrengen. Leden van **Toerclub Batavus** - en ook anderen - mountainbiken vaak op zondagmorgen; zelf doe ik het door de week ook nog een paar keer. Meestal zijn het trajecten van zo'n 40 km. Op de paden in de bossen waar wij fietsen kom je nooit wandelaars of toerfietsers tegen. Een enkele keer een trimmer of een groepje trimmers. In de bossen van Oranjewoud wordt eigenlijk alleen gewandeld in de zgn. Flapsingel, dus noord-zuid en omgekeerd.

Toerfietsers zie je alleen in de zomer op fietspaden met asfalt of op schelpenpaadjes. Op de dwarspaden kom je nooit iemand tegen. Een en ander betekent dat we niet lastig zijn voor wandelaars en toerfietsers; de natuur beschadigen we niet en we houden juist heel erg van de natuur. In Mildam, Oranjewoud, Katlijk, Oude- en Nieuwehorne hoeft ook niet beslist, zelfs liever niet, een vast traject te komen, maar het zou wel aardig zijn wanneer er hier en daar in de bossen, dus buiten de gangbare paden, verhogingen, verlagingen, scherpe bochtjes e.d. aangebracht zouden kunnen worden. Die paadjes hoeven maar een breedte te hebben van 40 à 50 cm. Achter de ijsbaan van Mildam loopt in het bos een prachtig paadje en zo zijn er hier en daar nog wel enkele, maar het is niet genoeg.

Grietus Brouwer

Dammen in Mildam

De Damclub Mildam is opgericht op 4 oktober 1988, toen was het één van de jongste damclubs van Nederland. De Damclub Mildam ontstond uit de Damclub Oranjewoud, die fusiebesprekingen aanknoopte met damclub Wez Wiz te Katlijk (opgericht 1957). Het kwam tot een fusie en de nieuwe club koos als naam '**Damclub Mildam**' en de speellocatie werd Hof van Schoterland. De oude damclub Katlijk speelde vanaf de zeventigste jaren ook al op deze locatie.

Het bestuur bestond uit Geert Siegersma (voorzitter), Atte Boek (penningen), Geert Rozenberg (secretaris), Wim de Jager (2de secretaris) en Henk de Vries.

De club heeft relatief kort bestaan, maar heeft wel behoorlijk naam gemaakt. De Russische dammer Alexander Schwarzmann werd gecontracteerd en Mildam deed mee in de landelijke top. Schwarzmann is tegenwoordig wereldkampioen!

In 2006 werd er gefuseerd met de damclub in Heerenveen. De naam van de club werd toen '**Damclub Heerenveen**'. De speellocatie bleef Hof van Schoterland, mede vanwege de verbouwing van Paul Kruger. Elke dinsdagavond is er clubavond.

De club heeft **zes competitieteams**. Het sterkste team speelt in de nationale competitie in de eerste klasse (Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel), vergelijkbaar met de hoofdklasse in het amateurvoetbal. Het tweede speelt in de tweede klasse (Friesland en Groningen).

Dan is er de provinciale competitie met doordeweekse speelavonden. Het eerste (8-tal) speelt in de hoofdklasse, het tweede (8-tal) in de eerste klasse en een derde team (6-tal) in de tweede klasse. Verder zijn er bekerwedstrijden, diverse toernooien en is er een bondsavond.

Als u meer wilt weten, dan kunt u contact opnemen met Henk Hosper (h.hosper@chello.nl) of een ander bestuurslid van de DCH, zie hiervoor www.damclubheerenveen.nl.

Tennissen in Mildam

Naast voetbal en korfbal biedt Mildam de mogelijkheid om te tennissen. Aan het begin van de Yntzelaan ligt een prachtig tenniscomplex, geheel beschermd en omzoomd door prachtige oude eiken. Het complex bestaat uit drie gravelbanen (waarvan twee 's avonds verlicht kunnen worden), een oefenkooi, een knus clubhuis met bar en een ruim zonneterras.

De vereniging is in 1976 opgericht door enthousiaste inwoners uit Mildam en omliggende dorpen.

TV Mildam eo heeft ongeveer 140 leden. Maandagavond is - voor leden van 16 jaar en ouder - bij uitstek geschikt om ertussen te komen, want dan speelt alles door elkaar en wordt er af en toe gewisseld van medespeler en tegenstander.

Kennismaking met tennis

Voor mensen die nog nooit getennist hebben of opnieuw willen starten, is er - ter kennismaking - aan het begin van het seizoen een zgn. 'clinic'. Een soort instuifmiddag, waarbij men kan proeven aan het tennis onder leiding van trainers. Daaraan zijn geen kosten verbonden.

Het tijdstip van deze clinic wordt o.a. bekend gemaakt op een A4-poster op het mededelingenbord van Plaatselijk Belang (hoek Schoterlandseweg - Van Aylvalaan).

Wil men zich het tennis verder eigen maken, dan biedt de vereniging voor leden de mogelijkheid om les te nemen.

Jongeren

Voor jongeren (van 6 tot 18 jaar) is de kennismaking sterk aan te bevelen. Bovendien worden voor hen speciale activiteiten georganiseerd, zoals een jeugdtoernooi, samen met andere clubs. Aan het eind van het seizoen is er een 'patat met ballen'-toernooi, wat de afgelopen jaren een succes bleek.

Ouderen

Voor ouderen is tennis een mooie gelegenheid om op een goede manier in beweging te blijven en daarnaast contact te hebben met leeftijdgenoten. Men kan recreatief spelen, maar voor de fanatiekere speler is er de mogelijkheid zich aan te sluiten bij competitiespelers.

Meer informatie is te vinden op onze website: www.tvmildameo.nl.

Voor verdere vragen en opgave als lid kan men bellen (0513) 62 11 74 of mailen met henkvanderkam@planet.nl.

Moderne elektronica

Zoals ABS, Airco en Tiptronic zijn voor ons geen enkel probleem!

Automobielbedrijf T. Mevlus Mildam

Fabrieksgarantie

loopt gewoon door, ook voor uw nieuwe auto.

Automobielbedrijf T. Mevlus Mildam

Nieuws van de 60+ soos Katlijk-Mildam

- Dinsdagmiddag 7 oktober heeft de Cabaretgroep van de ANBO uit Wolvega opgetreden met het programma 'De jeugd van toen'. Op humoristische wijze speelden zij allerlei sketches.
- Op donderdagmiddag 6 november toonde Hieke Pronk uit Bolsward dia's over Kenia. Hieke Pronk zamelt – samen met een stichting aldaar - geld in voor Kenia voor de bouw van scholen, het geven van onderdak en de verzorging aan weeskinderen
- Op dinsdag 18 november was er de jaarlijkse gratis toneelavond voor alle 60-plussers in Restaurant 'De Tjongersprong' in Nieuwehorne, georganiseerd door de ONMKB. De toneelgroep 'Fleurich Fierder' uit Jubbega trad op met het blijspel 'Hiet ûnder de fuotten'. De zaal was helemaal vol en iedereen reageerde erg enthousiast op het stuk.
- Op woensdag 10 december trad de volksdansgroep 'Fryske Krite' uit Heerenveen op. Enkele mensen uit het publiek werd gevraagd om mee te dansen. Er worden nog nieuwe leden gevraagd! De middag werd afgesloten met het Friese volkslied.
- Op 13 januari kwam de heer Tigchelaar uit Gorredijk vertellen over nieuwjaarsvieringen op andere plaatsen in de wereld. Wij leven momenteel in het jaar 2009, maar bij de Moslims is het nu 1430, bij de Boeddhisten is het 2545, bij de Hindoes 2076, bij de Surinamers 1929, bij de Joden 5770 en bij de Chinezen 4707.
- Donderdag 5 februari was er een lezing over het 'Japikspaad' door Anneke Kuipers uit IJlst.

Verdere activiteiten

- Dinsdag 3 maart is er een lezing over 'Fries zilver'. Iedereen mag iets van zilver meenemen (geen theelepeltjes); hierover zal iets verteld worden door de historicus drs. Peter Schoen, die op het onderwerp 'zilver' gaat promoveren. Aanvang 14.00 uur.
- Woensdag 8 april treedt het Shantykoor 'De Feanwiven' uit Heerenveen op. Aanvang 14.00 uur.
- In maart is er weer een toneeluitvoering van toneelgroep 'De Twa Doarpen' uit Katlijk-Mildam (locatie: d'Herberch in Katlijk).

- Het seizoen wordt met een broodmaaltijd afgesloten. En onze jaarlijkse dagtrip zal waarschijnlijk weer in mei zijn.

Locatie: Hof van Schoterland te Mildam

Lidmaatschap € 22,- per persoon voor het hele seizoen (incl. koffie, thee, enz.). Of € 7,- per keer.

Namens de 60+ soos,
Fieneke Tammens, secretaris

SAMENLEVING

ANBO

Persbericht

ANBO

De afdeling ANBO 'De Tjongerstreek' is met ingang van 1 januari 2009 opgeheven. Bij gebrek aan bestuursopvolging heeft de afdeling geen mogelijkheid van voortbestaan.

De leden worden op eigen verzoek overgeschreven naar buurafdelingen (waaronder Heerenveen, Jubbega of De Knipe) of worden landelijk lid. De leden behouden hun bestaande rechten van o.a.

- reductie op kosten polis zorgverzekering;
- reductie op keuring rijbewijs;
- toezending van de ANBO Vizier;
- hulp bij belastingzaken;
- toegang tot de activiteiten van hun nieuwe afdeling en gewestelijke activiteiten;
- deelname aan activiteiten van het COSBO (Centraal Orgaan Samenwerkende Bonden voor Ouderen) in de gemeente Heerenveen.

Wij hebben een goede tijd gehad en het is jammer dat de afdeling noodgedwongen moet worden opgeheven.

Het ga u allen goed.

De ANBO, afdeling 'De Tjongerstreek'

Kreatief Kollektief

Het Kreatief Kollektief heeft haar winterstop er weer op zitten en gaat haar 26e jaar in. Zó lang al zijn wij actief in 'It Alde Tsjerkje van Mil-daam'. Het afgelopen jaar was een goed jaar met meer bezoekers dan in 2007.

Gastexposities:

- Heden tot 3 april: **schilderijen** van **Trudy Ponjée-Willemse** uit Leeuwarden.
- Van 4 april t/m 5 juni komt **Linda Laffertu** met haar **beelden**. Zij woont in Haskerdijken en geeft ook viltcursussen en beeldhouwles.
- Vanaf 6 juni t/m 30 juli hebben we **Mariet Rankenberg** uit Steenwijk uitgenodigd met haar prachtige **textielkunst**.

U kunt alles ook volgen in de Leeuwarder 'Uit'-courant, de Heerenveense Courant en De Koerier.

Er zijn twee nieuwe gezichten bij het Kreatief Kollektief gekomen, met nieuwe hobby's en kunstuitingen:

- **Trienke Akkermans** uit Oosterwolde breidt o.a. sokken en baby born kleertjes. U kunt bij ons dus weer sterke sokken kopen.
- **Foekje Schavemaker** uit Heerenveen heeft erg veel keuze in haar stand. Zij maakt glas-in-lood en Tiffany-objecten. Wie het verschil wil weten tussen deze ambachten, moet hier even naar vragen. Daarnaast maakt zij glasgravures, mozaïeken en geschilderde miniaturen.

Verder zijn er stands van:

- Ruth Luten quilt/patchwork
- Annie Beers 3D-kaarten en deco/cadeaudoosjes
- Adrie Troost sieraden
- Jans Burger Hindelooper schilderen
- Els Wubs en Hilma Smits keramiek (draaien en boetseren)

Kortom de moeite waard om weer eens langs te komen! En mocht u een cadeautje zoeken: bij ons is er altijd wel een te vinden.

Wij zijn vanaf februari het hele jaar open op woensdag, donderdag en zaterdag van 14.00 tot 17.00 uur. De **eerste zaterdag van de maand** houden wij **Open Huis** waarbij het Kreatief Kollektief en de gastexposant aanwezig zijn en hun ambacht of hobby demonstreren. Deze eerste zaterdagen zijn: 7 maart, 4 april, 6 mei enz.

We zien uw komst graag tegemoet.

Het Kreatief Kollektief

SAMENLEVING

'Omke Wanja'

Het project **Himmelskoft** is een samenwerking tussen verschillende toneelverenigingen in de gemeente Heerenveen, het Posthuis Theater en frats (de afdeling amateur-theater van 'Keunstwurk'). Doel is om alle toneelverenigingen in de gemeente Heerenveen en alle andere geïnteresseerden (spelers, regisseurs en publiek) in de gemeente een nieuwe impuls te geven, de horizon weer eens wat te verbreden en te komen tot meer samenwerking.

Naast de productie van het stuk **'Omke Wanja'** van **Anton Tsjechov** zijn er daarom nog enkele interessante activiteiten gepland, namelijk twee dagen met workshops en twee openbare repetities.

Deelname aan de workshops en het bezoeken van de openbare repetities is gratis. Opgave (onder vermelding van welke workshop(s) en/of openbare repetitie(s) het betreft + naam, telefoonnummer en aantal personen) kan via de mail: w.daane@keunstwurk.nl.

De **voorstellingen** van 'Omke Wanja' zijn in het **Posthuis Theater** op **donderdag 28, vrijdag 29 en zaterdag 30 mei**.

*Meer informatie over het project Himmelskoft kunt u lezen in de **Nieuwsbrief**, die op het **mededelingenbord** van **Plaatselijk Belang** is opgehangen (hoek Schoterlandseweg - Van Aylvalaan).*

Een winters tafereeltje van onze huisfotograaf Sietse van Dijk.

Computerleercentrum Nieuwehorne

Voor het derde achtereenvolgende jaar organiseert het Computerleercentrum ook in 2009 computer-cursussen in **Doarpshûs 'De Kiekenhof'** voor mensen uit Nieuwehorne en wijde omgeving. De cursussen starten op **maandag 16 maart** en duren tot **11 mei 2009**.

De drie belangrijkste cursussen zijn:

- De **beginnerscursus** (leren omgaan met de computer, het toetsenbord en de muis); deze cursus is voor iedereen toegankelijk.
- De cursus **Internet en e-mail** (berichtjes, foto's etc. ontvangen en versturen met de computer en allerlei informatie halen van internet). Het is gewenst dat u enige toetsenbord- en muiservaring hebt.
- De cursus **Word** voor tekstverwerking (verslagen en brieven (op)-maken, het invoegen van afbeeldingen). Een redelijke type- en muisvaardigheid is onontbeerlijk.

De cursussen bestaan uit 8 wekelijkse lessen van 1½ uur. Afhankelijk van de aanmeldingen worden de cursussen gegeven op maandag, dinsdag of woensdag, 's ochtends of 's middags. Het maximaal aantal cursisten per les is zes personen; ze worden ondersteund door twee (vaste) docenten. Het cursusgeld voor 8 lessen bedraagt € 69,- inclusief een zeer uitgebreid lesboek van € 15,00.

Ook is er een **herhalingscursus** (4 lessen) van een eerder gevolgde cursus. Daarnaast is het mogelijk een cursus of **workshop** te volgen voor bijv. 'wenskaarten' maken of foto's bewerken op de computer.

De computercursussen zijn bestemd voor iedereen, voor jong en oud, ook voor degenen die nu nog een zekere angst voor de computer hebben. Wij willen u graag van dienst zijn.

De vrijwilligers van C.L.C. Nieuwehorne

Voor nadere informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met telefoonnummer (0513) 54 14 00.

